

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.155/10/2022.

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Schaller Emil közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Pénzügyminisztérium, mint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatósága (jogutódja: Miniszterelnökség)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Borzási Bence jogtanácsos
(Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.)

Az ajánlatkérő: Nagyberki Község Önkormányzata
(Nagyberki, Újváros u. 1.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Dobos Pál ügyvéd
(Kaposvár, Noszlopy utca 10.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: „Nagyberki-Szabadi kerékpárút építése” 27.785.552.- Ft, EKR001389302021

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 65. § (3) valamint (5) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 200.000.-Ft, azaz kettőszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés” tárgyú felhívásra benyújtott TOP-3.1.1-15-SO1-2016-00007 számon regisztrált támogatási kérelemre elnyert támogatási forrásból bruttó 120.000.000.- Ft vissza nem térítendő támogatási összeget kapott, a támogatási szerződés aláírására 2017. július 19. napján került sor.

Az ajánlatkérő beszerzése előkészítése során meghatározta beszerzése becsült értékét és rendelkezésre álló fedezetét, valamint az ajánlattételi felhívás és mellékletei dokumentumában a közbeszerzés tárgyainak tartalmát, az ajánlattétel feltételeit, a nyertes ajánlattevő kiválasztásának szempontjait és a szerződés megkötésének részleteit.

2. Az ajánlatkérő a Kbt. 115. § szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított EKR000089812020 számon „Nagyberki-Szabadi Kerékpárút építése” építési beruházás tárgyában 2020. február 5. napján. A becsült érték összege 88.761.689.- Ft, a rendelkezésre álló fedezet 76.047.244.- Ft volt.

Az ajánlattételi felhívásban előírt határidőig (2020.02.20 12:00) az eljárásban kettő ajánlat érkezett.

Az ajánlatkérő összegezését 2020. március 9. napján készítette el és küldte meg az ajánlattevők részére.

Az eljárásban nyertes ajánlattevő az összességében legjobb ajánlatot tevő, 81.559.054.-Ft egyösszegű nettó ajánlati árral a SNOWHITE Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság volt. Az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő között 2020. március 16. napján jött létre vállalkozási szerződés 81.559.054.- Ft nettó ajánlati áron.

A felek a vállalkozási szerződést egy alkalommal, 2020. március 20-án módosították.

A szerződés felmondásával kapcsolatosan az EKR rendszerben nem található bejegyzés, egyéb információ, iratanyag.

3. Ezt követően az ajánlatkérő a Kbt. 115. § szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított EKR001389302021 számon a rendelkező részben megjelölt „Nagyberki-Szabadi Kerékpárút építése” építési beruházás fennmaradó munkálatai tárgyában 2021. november 2-án. A becsült érték a 2021. októberében készült tervezői költségvetés főösszesítője szerint 27.785.552.-Ft, a rendelkezésre álló fedezet 20.389.765.- Ft volt. Az eljárás becsült értéke és anyagi fedezete nettó 27.785.552.- Ft-ban került meghatározásra.

Az ajánlatkérő a felhívás II.2.4) pontjában a közbeszerzés mennyiségét az alábbiakban határozta meg:

„2017. évben készült a Nagyberki Község Önkormányzata és Szabadi Község Önkormányzata megbízása alapján Nagyberki és Szabadi község belterületén már megépült kerékpárutakat összekötő, Nagyberki- Szabadi összekötő kerékpárút és híd engedélyezési terve. A kerékpárút építés 2020. évben kezdődött el. Külterületi szakasz 0+000-1+005 km sz. között: A kivitelező részben megépítette a kerékpárút külterületi szakaszát a 0+000 és 0+820 km sz. között.

Ezen a szakaszon a hiányzó munkarészek:

- kétoldali padkarendezés, északi oldalon padkanyesés, déli oldalon padka feltöltés
- forgalomtechnikai burkolatjelek és táblázás a teljes szakaszon A 0+820 és 1+005 km sz. között a teljes szakasz hiányzik. A Hársasberki patak hidat külön kiviteli terv alapján teljes mértékben meg kell építeni. A hídhoz vezető feltöltés sem készült el. A híd utáni kerékpárút szakasz sem épült meg. A meglévő tervek alapján meg kell építeni a földmunkától a forgalomtechnikai burkolatjelek és táblázásig.

Hiányzó munkarészek:

- hídépítés
- a hiányzó szakasz teljes pályaszerkezete, földmunkával
- forgalomtechnika

Belterületi szakasz déli oldal 0+000-0+257 km sz. között: A déli oldalon elkészült a zárt csapadécsatorna. Nem épült meg a főút kerékpárúttal érintett szakaszán a csomópontban megkezdett „K” szegély folytatása. A víznyelő aknákat a szegéllyel körbe kell határolni. A víznyelők kialakítását terv szerint kell elvégezni. A kétoldali kerti szegély részben elkészült, a kapubejárókban kihagyásra kerültek. Az ágyazat feltöltés csak a durva alaprétegig készült el. A déli oldalon a Kossuth utcai átvezetés is teljes mértékben hiányzik. A meglévő járda bontása után az egyesített gyalogos és kerékpárút rövid szakaszt és a járdakorrekciót is meg kell építeni.

A hiányzó munkarészek:

- szegélyek pótlása
- pályaszerkezeti rétege megépítése
- padkarendezés forgalomtechnikai jelek és KRESZ táblák kihelyezése a teljes szakaszon
- járda korrekció

Belterületi szakasz északi oldal 0+257-0+428 km sz. között: A 0+257 és a 0+335,35 km szelvények között megkezdődött a kerékpárút építése. Kétoldali kerti szegély készült durva kőfeltöltéssel együtt. Nem készült el egy átereszt a főúton történő átvezetéshez.

A kerékpárút 0+335,35 és 0+428,00 km szelvények között nem épült meg, ez a szakasz teljes mértékben megépítendő.

Hiányzó munkarészek:

- a megkezdett szakasz burkolati rétegei
- a hiányzó szakasz megépítése teljes mértékben
- a végleges forgalomtechnika elemei a teljes szakaszon (burkolatjel festések, KRESZ táblák)
- padka, és környezetrendezés”

4. Az ajánlatkérő a felhívás III.1.2) pontjában P/1 alkalmassági minimumkövetelményként az alábbiakat határozta meg:

„Alkalmatlan az ajánlattevő, ha P/1. az eljárást megindító hirdetmény feladását megelőző utolsó három mérlegfordulónappal lezárt üzleti évben elért a közbeszerzés tárgya szerinti „útépítés” tárgyú nettó árbevétele összesen nem éri el az 50 millió Ft-ot. Azon ajánlattevő esetében, amelyik nem rendelkezik legalább három mérlegfordulónappal lezárt üzleti évvel az eljárást megindító felhívás feladásának napját megelőzően, értelemszerűen az eljárást megindító felhívás feladásának napját megelőző üzleti év(ek)ben elért, a közbeszerzés tárgya szerinti nettó árbevételeknek kell megfelelnie a fenti követelménynek.”

5. A közbeszerzési szerződés időtartama 6 hónap. A szerződés nem volt meghosszabbítható. A felhívás IV.2.1) pontja szerint az ajánlattételi határidő 2021. november 17. napja volt.

Az ajánlattételi határidőre a négy érdeklődő gazdasági szereplő közül kettő nyújtott be ajánlatot.

A benyújtott ajánlatok:

1. Kaposvölgyi Vízitársulat,

„Egyösszegű nettó ajánlati ár (forint): 36.006.555.-Ft

Jótállás (Ajánlati elem legkedvezőtlenebb szintje: 36 hónap, legkedvezőbb szintje: 60 hónap): 60

A szerződés teljesítésébe bevonni kívánt felelős műszaki vezető (aki rendelkezik építési szakterületre vonatkozó MV-KÉ (vagy azzal egyenértékű) jogosultsággal) tapasztalati ideje hónapokban megadva.(min. 0 hónap – max. 48 hónap): 48

A fenti ajánlattevő ajánlata mindenben megfelel a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok tartalmának, a műszaki leírásban található, valamint a jogszabályok előírásainak, az ajánlattevő a nyilatkozataik/igazolásaik és lekérdezések alapján kizáró okok hatálya alatt nem áll.”

2. SWIETELSKY Magyarország Korlátolt Felelősségű Társaság

„Egyösszegű nettó ajánlati ár (forint): 123.417.606.-Ft

Jótállás (Ajánlati elem legkedvezőtlenebb szintje: 36 hónap, legkedvezőbb szintje: 60 hónap): 60

A szerződés teljesítésébe bevonni kívánt felelős műszaki vezető (aki rendelkezik építési szakterületre vonatkozó MV-KÉ (vagy azzal egyenértékű) jogosultsággal) tapasztalati ideje hónapokban megadva.(min. 0 hónap – max. 48 hónap): 48

A fenti ajánlattevő ajánlata mindenben megfelel a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok tartalmának, a műszaki leírásban található, valamint a jogszabályok előírásainak, az ajánlattevő a nyilatkozata/igazolása és lekérdezések alapján kizáró okok hatálya alatt nem áll.”

6. Az ajánlatkérő 2021. november 30. napján készítette el és küldte meg az összegezését. A két benyújtott érvényes ajánlat közül az összegezés V.2.7) pontjában rögzítettek szerint a nyertes ajánlattevő a Kaposvölgyi Vízitársulat lett.

7. Az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő között 2021. december 16-án jött létre a vállalkozási szerződés.

8. Az ajánlatkérő 2021. december 17. napján készítette el és küldte meg az eljárás eredményéről szóló tájékoztatóját.

9. A közbeszerzési eljárás ellenőrzése során a Magyar Államkincstár Somogy Megyei Igazgatósága, mint közreműködő szervezet vélelmezett jogsértést tárt fel és a hivatalbóli kezdeményezőhöz, mint támogatóhoz érkezett szabálytalansági gyanúbejelentő alapján 2022. április 4. napján szabálytalansági eljárás megindítására került sor.

A hivatalbóli kezdeményezés

10. A hivatalbóli kezdeményező, mint támogató a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés” tárgyú felhívást tett közzé, melyre az ajánlatkérő TOP-3.1.1-15-SO1-2016-00007 azonosító számon regisztrált támogatási kérelmet nyújtott be 1,461 km hosszúságú települések közötti kerékpárforgalmi útvonal kialakítására, amelyet a támogató 120.000.000.-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesített. A támogatási szerződés 2017. július 19-én lépett hatályba.

11. Az ajánlatkérő a projekttel összefüggésben a Kbt. 112. § (1) bekezdése szerinti, hirdetmény közzétételével induló nyílt eljárás szabályai alapján lefolytatandó közbeszerzési eljárást indított 2021. november 2. napján. Az ajánlatkérő nyilatkozata alapján az eljárás becsült értéke nettó 27.785.552.-Ft volt, amely összeg az EKR000089812020 számon lefolytatott közbeszerzés becsült értékével egybeszámítva került nettó 81.559.054.-Ft-ban megállapításra.

12. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás III.1.2) pontjában P/1 alkalmassági minimumkövetelményként azt határozta meg, hogy alkalmatlan az ajánlattevő, ha az eljárást megindító hirdetmény feladását megelőző utolsó három mérlegfordulónappal lezárt üzleti évben elért, a közbeszerzés tárgya szerinti „útépítés” tárgyú nettó árbevétele összesen nem éri el az 50 millió Ft-ot. Azon ajánlattevő esetében, amelyik nem rendelkezik legalább három mérlegfordulónappal lezárt üzleti évvel az eljárást megindító felhívás feladásának napját megelőzően, értelemszerűen az eljárást megindító felhívás feladásának napját megelőző üzleti év(ek)ben elért, a közbeszerzés tárgya szerinti nettó árbevételeknek kell megfelelnie a fenti követelménynek.

13. A támogatási rendszerből fakadó ellenőrzés eredményeként a közreműködő szervezet, - arra tekintettel, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárásban meghatározott alkalmassági feltétel nem a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékben került meghatározásra - nem támogató tartalmú jelentést állított ki, ezért a hivatalbóli kezdeményező ezen gyanúbejelentés alapján 2022. április 4-én szabálytalansági eljárást rendelt el. Ezen eljárás keretében a Kbt. 152. § (2a) bekezdésében foglaltakra figyelemmel került benyújtásra a hivatalbóli kezdeményezés.

14. Álláspontja szerint a tárgyi eljárásban alkalmazott pénzügyi minimum alkalmassági feltétel az eljárás egybeszámítás alkalmazása nélkül számított becsült értékének 75%-nál magasabb mértékben került előírásra, amely alapján felmerül a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdéseinek sérelme.

A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a jogsértésről 2022. április 4-én szerzett tudomást, amely a szabálytalansági eljárás megindításának napja. A jogorvoslati kezdeményezését 2022. május 3. napján terjesztette elő.

Az ajánlatkérő észrevétele

15. Az ajánlatkérő elsődlegesen eljárási kifogást terjesztett elő, álláspontja szerint a kezdeményezés elkésett. A hivatalbóli kezdeményező, mint a Kbt. 152. (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet 2022. május 3. napján jogorvoslati eljárás lefolytatására irányuló kezdeményezést nyújtott be a Döntőbizottsághoz. A hivatalbóli kezdeményező az általa vélt jogsértés dátumát 2021. november 2. napjában, míg a tudomására jutás időpontját 2022. április 4. napjában, a szabálytalansági eljárás megindításának időpontjában jelölte meg. Az ajánlatkérő szerint a hivatalbóli kezdeményező a tudomására jutás időpontját nem a tényeknek megfelelően állapította meg, így beadványa elkésett.

Az ajánlatkérő előadta, hogy a Kbt. 152. (1) bekezdés g) pontja szerint a Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra: g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet. A Kbt. 152. (2a) bekezdése szerint az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő

számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.

Az ajánlatkérő hivatkozott az Alkotmánybíróság a 9/2020. (V. 28.) AB határozat rendelkező részének 1. pontjában foglaltakra, mely szerint a 2019. január 1. napját megelőzően a Döntőbizottság hivatalból való eljárásának kezdeményezésére vonatkozó, a jogsértés tudomására jutásától számított hatvan napos határidő elteltét követően a tudomásra jutás kezdőnapja utóbb nem köthető a szabálytalansági eljárás megindításának napjához. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a Kbt. 152. (2a) bekezdésében rögzített törvényi vélelem a bírósági eljárásokban megdönthető jellegűnek minősül.

Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a közreműködő szervezet felé 2021. november 30. napján töltötte fel a dokumentumokat ellenőrzésre az EPTK felületen. A közreműködő szervezet Magyar Államkincstár Somogy Megyei Igazgatóság — két alkalommal hiánypótlást írt elő, amelyeket az ajánlatkérő 2021. december 21. illetve 2022. január 11. napján teljesített. Mindezeket figyelembe véve az ajánlatkérő álláspontja szerint a közreműködő szervezet (azaz a Magyar Államkincstár) legkorábban az EPTK rendszerbe való első feltöltéskor, legkésőbb a 2. alkalommal teljesített hiánypótlás során már olyan helyzetben volt, hogy szükség szerint a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014 (XI.5.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) szerinti intézkedéseket meg tudta volna tenni. Így a jogbiztonság elvét szem előtt tartva, a Kbt. 152. § (2a) bekezdésének alkalmazása nem eredményezheti a jogorvoslat kezdeményezési határidők parttalanná válását, és nem eredményezheti a folyamatok ellenőrzési körön kívüliségét. Mindezek alapján megállapítható, hogy a kezdeményezés a 60 napos szubjektív jogvesztő határidőn túl került benyújtásra, így az elkésett. Megjegyezte az ajánlatkérő, hogy az ellenőrző szervezet már az utóellenőrzése során folyamatosan megszegte a Kormányrendelet 98. § illetve 159. § alapján kötelező határidőket. A Kormányrendelet 98. § (4) bekezdése szerint az irányító hatóság az ellenőrzés eredményétől függően - az ellenőrzés lezárását követő tizenöt napon belül - szabálytalansági eljárást indít, és a megítélése szerint szabálytalanság megállapítására okot adó közbeszerzési jogsértés esetén jogorvoslati eljárást kezdeményez. A közreműködő szervezet - Magyar Államkincstár Somogy Megyei Igazgatóság - a nem támogató tartalmú utóellenőrzési jelentését 2022. február 1. napján kézbesítette az ajánlatkérő részére azzal, hogy szabálytalansági eljárást kezdeményez. A jogszabályi rendelkezés alapján nyitva álló 15 napos határidő ellenére a szabálytalansági eljárás megindítására csak 2022. április 4. napján került sor.

16. Az ajánlatkérő hivatkozott a Kormányrendelet 159. § (1) bekezdésére, mely szerint az e rendelet hatálya alá tartozó szervezet azon tagja, akinek a támogatási folyamat bármely - a támogatási szerződés megkötését követő - szakaszában szabálytalanság gyanúja jutott tudomására, a tudomásra jutástól számított nyolc napon belül írásban rögzíti a szabálytalanság gyanúját, és azt haladéktalanul megküldi az irányító hatóság szabálytalanságfelelősének. A szabálytalanság-felelős a kézhezvételtől számított öt napon belül a szabálytalanság gyanúját rögzíti a monitoring és információs rendszerben, és megküldi az irányító hatóság vezetőjének a szabálytalansági gyanúról kapott tájékoztatást, a kapcsolódó dokumentumokat és véleményét, javaslatot téve az ügy kivizsgálására vagy annak mellőzésére. Az irányító hatóság vezetője a kézhezvételtől számított három napon belül dönt - a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel - a szabálytalansági eljárás megindításáról vagy az arra irányuló javaslat elutasításáról, amelyről tájékoztatja a szabálytalansági gyanú bejelentőjét, kivéve azon szervezetet, amelyeknek van hozzáférése a szabálytalansági ügyeket nyilvántartó információs rendszerhez.

Nyilvánvaló, hogy ezen határidők sem kerültek betartásra, melyet a fentiekben előadottak igazolnak.

Az ajánlatkérő szerint a hivatalbóli kezdeményező a 60 napos szubjektív jogvesztő határidőt túllépve nyújtotta be 2022. május 3-án a hivatalbóli kezdeményezését, hiszen a vélt jogsértésről már 2021. november 30. napján - de legkésőbb 2022. január 11. napján - tudomást szerezhetett. Minderre tekintettel a hivatalbóli kezdeményezés érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadálya áll fenn, ezért a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezést érdemben nem vizsgálhatja.

A Kbt. 145. (1) bekezdése szerint a Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével. Az Ákr. 46. (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz. Az Ákr. 47. (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

17. Az ajánlatkérő a kezdeményezésben foglaltakra érdemben az alábbiakat adta elő.

A szabálytalansági eljárás megindításának indokolása szerint az eljárás egybeszámítás alkalmazása nélkül számított becsült értéke nettó 27.785.552,-Ft, mely azonban nem helyes megállapítás. A jelen eljárás becsült értéke álláspontja szerint 81.559.054,-Ft, és ezen összeg az adott közbeszerzés értéke. Az ajánlatkérő megjelölte a Kbt. 65. § (3), valamint a Kbt. 65. § (5) bekezdésében, továbbá a Kbt. 19. § (3) bekezdésében foglaltakat.

Tény, hogy jelen közbeszerzési eljárás lényegében egy megismételt eljárás, melyre azért került sor, mivel a korábbi eljárás nyertes ajánlattevője jogellenesen elállt a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéstől a munkálatok 75%-os készlettségi fokánál. Az ajánlatkérőt ebből eredően jelentős kár érte, a szerződés szerinti kötbért érvényesítette, melyet a szerződést kötő másik fél nem fogadott el és nem fizette ki, ezért a felek között a Kaposvári Törvényszék előtt 9.P.20.720/2021. ügyszámon a peres eljárás folyamatban van. Az elállásra tekintettel az ajánlatkérő kénytelen volt újabb közbeszerzési eljárást kiírni a fennmaradó rész vonatkozásában, mely fennmaradó rész értéke ténylegesen 27.785.552,-Ft, azonban a közbeszerzés értékét nem lehet ez alapján megállapítani, hiszen az 81.559.054,-Ft, függetlenül a fennmaradó rész értékétől. Ezen közbeszerzési értékre tekintettel semmiképpen nem minősíthető eltúlzottnak az útépitésre kért 50 millió forintos referencia, mely a közbeszerzési értékhatár is egyebekben. Nyilvánvaló, hogy olyan építési vállalkozó, aki nem rendelkezik ezen referenciával még nem indult közbeszerzési eljáráson, nem minősíthető alkalmas ajánlattevőnek, hiszen ez a közbeszerzési értékhatár és a mai értékviszonyok mellett elvárható egy építési vállalkozástól az ezen összegű referenciával rendelkezés. Amennyiben nem ez lenne a közbeszerzés értéke, úgy az eljárás nem is lenne közbeszerzési eljárás köteles, hiszen nem érné el a közbeszerzési értékhatárt. Megjegyezte, hogy ugyan mintegy 25%-a maradt el a munkálatoknak, viszont az egyik legbonyolultabb rész, a híd építése szerepel ezen 25%-os részben. A Kbt. 19. § (3) bekezdése egy építési beruházás beszerzéséről rendelkezik részekre bontva, több szerződés útján történő megvalósulás esetéről, melyet nem kell a közbeszerzés értékéhez számítani, ebben az esetben azonban nem erről van szó, hanem arról, hogy a jelen építési beruházást amiatt kellett részben megismételni, hogy a korábbi nyertes ajánlattevő nem teljesítette a szerződést. Mivel a beszerzés lényegében ugyanazon építési beruházás megvalósítására került kiírásra, így teljesen indokolatlan lenne, ha a korábbi eljárásban meghatározott alkalmassági feltételeknél enyhébb alkalmassági feltételek kerüljenek meghatározásra, hiszen a közbeszerzés értéke nem változott meg attól, hogy egy része már elkészült. Ajánlatkérő így a hatályos jogszabályoknak megfelelően ugyanazon

beszerzésre írta ki ugyanazon alkalmassági feltételekkel az ismételt közbeszerzési eljárást, mint a korábbi eljárást, mely megfelelt az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelveknek.

A Döntőbizottság döntése és jogi indokai

17. A Döntőbizottság tekintettel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményezés alapját képező közbeszerzési eljárás megindítására 2021. november 2. napján került sor, az ekkor hatályos Kbt. rendelkezései alapján járt el.

18. A Döntőbizottság elsődlegesen az ajánlatkérő eljárási kifogásában foglaltakat vizsgálta meg és az alábbi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 152. § (1) bekezdése szerint a

Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet;

A Kbt. 152. § (2) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés a)-f) pontja, h)-i) pontja és k)-l) pontja szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, az (1) bekezdés g), j), m) és n) pontja szerinti szervezet vagy személy a jogsértés tudomásra jutásától számított kilencven napon belül, de

a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,

b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától vagy, ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől - közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől - számított öt éven belül kezdeményezheti.

A Kbt. 152. § (2a) bekezdése alapján az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.

A Döntőbizottság megállapította, tekintettel arra, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból való eljárását és a közbeszerzés támogatásból valósult meg, a kezdeményezés benyújtására nyitva álló szubjektív határidőt a Kbt. 152. § (2) bekezdésének második fordulója (a jogsértés tudomásra jutásától számított kilencven nap), az objektív határidőt a Kbt. 152. § (2) bekezdésének c) pontja rögzíti.

Az ajánlatkérő arra hivatkozott, hogy a hivatalbóli kezdeményező tudomásszerzése az EPTK felületre történt iratfeltöltéssel, de legkésőbb a közreműködő szervezet hiánypótlására adott válaszával megvalósult. Az ajánlatkérő hivatkozásával ellentétben a hivatalbóli kezdeményező tudomásszerzését kellett a Döntőbizottságnak vizsgálnia. Ebből kiindulva a

közreműködő szervezet, a Magyar Államkincstár Somogy Megyei Igazgatósága tudomásszerzése és az utóellenőrzés körében lefolytatott vizsgálódása nem releváns.

A hivatalbóli kezdeményező által 2022. május 3-án előterjesztett kezdeményezése a Kbt. 152. § (2a) bekezdésének figyelembevételével a kilencven napos szubjektív határidőn belül érkezett, mivel a szabálytalansági eljárás megindításának napja, mint a jogsértésről történt tudomásszerzés vélelmezett időpontja 2022. április 4. napja volt, melyhez képest a 2022. május 3-i jogorvoslati kezdeményezés határidőben érkezett. Az ajánlatkérő által előterjesztett indokok nem voltak alkalmasak arra, hogy a szabálytalansági eljárás megindítására vonatkozó törvényi vélelmet megdöntsék, hiszen az ajánlatkérő nem a hivatalbóli kezdeményező, hanem a közreműködő szervezet tudomásszerzésére alapította a jogi érveit ekörben. A Döntőbizottság ezért nem vette figyelembe az ajánlatkérőnek a hivatalbóli kezdeményező tudomásszerzése körében az ellenőrzési eljárás során a közreműködő szervezet által kibocsátott hiánypótlási felhívások 2021. november 30., valamint a 2022. január 11. napjára történő hivatkozását, mely szerint a hivatalbóli kezdeményező ekkor tudomást szerezhetett a vélt jogsértésről. Kiemeli a Döntőbizottság, hogy az EPTK felületről becsatolt képernyőfotó alapján mindössze az látszik, hogy valamilyen dokumentumok feldolgozása történt, azonban sem az, hogy milyen dokumentum, sem az, hogy kinek a részére, milyen ellenőrzésre került átadásra, nem tűnik ki az eljárás eseménytörténete alapján. A Döntőbizottság nem fogadta el az ajánlatkérő kifogásait arra vonatkozóan sem, hogy a közreműködő szervezet a Kormányrendeletben meghatározott eljárási határidőket álláspontja szerint nem tartotta be, mivel ezen határidők megtartottságát a Döntőbizottság nem vizsgálhatja, a megelőző eljárás esetleges szabálytalanságára az adott eljárás során lehet hivatkozni. Minderre tekintettel a hivatalbóli kezdeményezés érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadályja nem állt fenn, ezért a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezést érdemben vizsgálta.

19. Az ajánlatkérő állította, hogy az EKR001389302021 számú eljárás becsült értékét a befejezett EKR000089801020 számú eljárása becsült értékével egybeszámítva helyesen határozta meg az ajánlattevőkre vonatkozó alkalmassági követelményét nettó 50 millió forint árbevétel bemutatásával.

20. A Kbt. 65. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő alkalmassági követelményeket határozhat meg az ajánlattételhez megkövetelt

a) gazdasági és pénzügyi helyzetre;

b) műszaki és szakmai alkalmasságra;

c) ha a szerződés teljesítéséhez szükséges, a gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplésre, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezésre vonatkozó feltételek előírásával.

A Kbt. 65. § (3) bekezdés szerint az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevétele mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

A Kbt. 65. § (5) bekezdés alapján a (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75%-át elérő mennyiségű vagy mértékű, és tárgyat tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy - az éves teljes árbevétel vizsgálata esetén - az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő

által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékét elérő teljes árbevétellel, vagy - a beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén - az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének 75%-át elérő összegű, a beszerzés tárgya szerinti árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak.

21. A Kbt. 19. § (1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

22. Jelen esetben az ajánlatkérő álláspontja szerint az EKR000089812020 számú eljárás 81.559.054.-Ft-os becsült értékét kellett alapul vennie az EKR001389302021 számú eljárása során rögzített alkalmassági követelmények meghatározásához, és az árbevételi követelmény 75%-os mértékén belül maradvá helytállóan állapította meg 50 millió forintban az ajánlattevők által teljesítendő kritériumot. A Döntőbizottság megállapította, hogy az első eljárás alapján létrejött szerződés teljesítésének, felmondásának dokumentumai az EKR rendszerben nem voltak fellelhetők, így ez azt támasztotta alá, hogy az ajánlatkérő a második eljárását az első eljárásától függetlenül, a felhívásában foglalt építési beruházás vonatkozásában folytatta le. Ezt támasztotta alá az ajánlatkérő azon észrevétele is, hogy a jogorvoslat tárgyává tett eljárás az előző eljárásból kimaradt munkálatokat tartalmazta, tehát új eljárásnak volt tekintendő. Az ajánlatkérő új eljárásban, új EKR számon indította meg a közbeszerzési eljárását, melynek becsült értékét is 27.785.552.-Ft-ban határozta meg. Álláspontja szerint azonban ezen közbeszerzése értékét nem lehet ez alapján megállapítani, hiszen az 81.559.054.-Ft, függetlenül a fennmaradó rész értékétől.

Ugyanakkor a B.Á. által 2021. októberben elkészített tervezői költségbecslés is 27.785.552.-Ft-os becsült értéket rögzített, magából a költségbecslés dokumentumából az alábontott tételek nem derültek ki, nem volt megállapítható az sem, hogy ezek a megrendelni kívánt munkálatok az első eljárásból kimaradt, annak során el nem végzett mely munkálatok voltak. A költségbecslés hídépítést nem tartalmazott, a becsült érték megállapításául szolgáló ajánlatkérői dokumentum sem tartalmazta, hogy a kimaradt munkálat a hídépítés lett volna, holott az ajánlatkérő éppen arra hivatkozott, hogy azért kellett ilyen magas összegű árbevételi követelményt kikötni, mert ezen bonyolult munkarész tekintetében fontos volt számára a minőségi teljesítés. Ezek a körülmények is azt támasztották alá, hogy az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárást indított újabb építési beruházás tárgyában.

Az ajánlatkérő a Kbt. 19. §-nak figyelembevételével a két eljárását nem bonthatta részekre, mivel ugyanazon építési beruházás megvalósítására irányult a beszerzése, ezt azonban az egybeszámítási kötelezettsége miatt volt köteles alkalmazni az ajánlatkérő és ebben a tekintetben helyesen, az új eljárása során is a Kbt.-t alkalmazva járt el. Ettől azonban eltérő szabályok vonatkoznak a közbeszerzési eljárásban előírt alkalmassági követelmények meghatározására. Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelményeket az új eljárása során is az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára kellett korlátoznia, és azokat az adott

közbeszerzés becsült értékére is tekintettel legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig írhatta volna elő. Az árbevételi követelmények meghatározására vonatkozó szabályokat a Kbt. 65. § (5) bekezdésben foglaltak rögzítik. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy - az éves teljes árbevétel vizsgálata esetén - az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékét elérő teljes árbevétellel, vagy - a beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén - az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének 75%-át elérő összegű, a beszerzés tárgya szerinti árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak. Az ajánlatkérőnek az egybeszámítás nélkül [Kbt. 19. § (3)] alkalmazott minimum árbevételi alkalmassági követelménye eltúlzott volt, mivel az új eljárása értékét nem kellett a korábbi eljárásához hozzászámítania az árbevételi alkalmassági követelmény meghatározásakor, és a 27.785.552.-Ft értékű közbeszerzési eljárása során legfeljebb annak 75%-át követelhetette volna meg árbevételként az érvényes ajánlattétel feltételeként. Ezzel szemben a P/1. alkalmassági feltételként megfogalmazott, „a közbeszerzés tárgya szerinti „útépítés” tárgyú nettó árbevétele összesen nem éri el az 50 millió Ft-ot” követelmény közel kétszerese az adott eljárás értékének.

23. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő az EKR001389302021 számú közbeszerzési eljárása során rögzített alkalmassági követelmények meghatározásakor megsértette a Kbt. 65. § (3), valamint (5) bekezdésében foglaltakat.

24. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság bírság kiszabását indokoltnak tartotta, figyelemmel arra, hogy a Kbt. 65. § (3) bekezdésének megsértésén keresztül alapvető sérelem is megvalósult, az ajánlatkérő jogsértése a verseny szűkítését eredményezte, ezért a jogsértéssel összefüggésben az ajánlatkérővel szemben bírság kiszabására került sor.

A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során ugyanakkor figyelembe vette a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, valamint a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, valamint azt, hogy az érintett beszerzés támogatásból valósult meg, és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság tekintettel volt arra is, hogy viszonylag rövid idő telt el a jogsértés megtörténte óta, és a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság a jogsértés kapcsán szándékosságra, valamint ismételt jogsértésre utaló körülményeket nem tárt fel.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét számításba véve, a fenti szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki az ajánlatkérővel szemben.

25. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény Ákr. 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

26. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2022. július 28.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
a tanács elnöke,
közbeszerzési biztos

Bankóné Nagy Helga sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Schaller Emil sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Hivatalbóli kezdeményező, mint Miniszterelnökség, képviselője Dr. Borzási Bence jogtanácsos (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)